

Бэјлэр
МЭММЭЛОВ

Гарабагын
бамэзэ
адамлары

1992

339

Бәјләр
МӘММӘДОВ

Ш5
М52

Гарабагын
бамәзә
адамлары

(әдәби портретләр, ләтифәләр)

61521

АРХИВ

М. Ф. Ахундов адына
Азәрбәјстан Республикасы
КИТАПХАНАСЫ

БАҚЫ
ЎАЗЫЧЫ
1992

61130

Ахырда кедиб көрүр ки, мағазадан чајханаја гапы ачылыр. Дахил олуб оғланы орада көрүр вә:

— Ај оғул, бәс парча нечә олду? — дејә ондан сорушур.

О да чавабында:

— Ана, сән мәни кимләсә сәһв салмысан. Сән пул вердијин адамын элиндә гәзет вар иди? — дејир.

— Бәјәм әлә гәзет алмаг чох чәтин шејдир, — дејиб, арвад онун јахасындан јапышыр.

тәлә

Бир күн дә кәләкбазлар тәлә гуруб Хатын халанын тәгаүдүнү элиндән алмаг фикринә дүшүрләр. О, әманәт кассасындан тәгаүдүнү алыб Фәвварәләр бағындан кечәркән габағына пул кәсәси атырлар. Әјилиб көтүрмәк истәјәндә чибкирләрдән бири јахынлашыб, Хатын халаја тәклиф едир ки, кәл пулу шәрнкли бөләк. Елә онлар скамјаја әјләшиб пулу сајмагла мәшғул икән, кәләкбазын о бириси кәлиб, пул итирдијини онлара сөјләјир. Онлар пул көрмәдикләрини билдирирләр. Белә олдугда кәләкбаз тәләб едир ки, сиздән шүбһәләнирәм, үст-башынызы ахтармалыјам. Иши белә көрән Хатын хала:

— Сиз өзүнүз биләрсиниз, мәни орадан чыхын, — дејә чәлд дуруб кедир.

БҮЛБҮЛ (МУРТУЗА) РЗА ОҒЛУ МӘММӘДОВ

(1897—1961)

Бүлбүл Азәрбајчан вокал сәнәтинин көрүнмәмиш зирвәләрә галдыран вә өз јарадычылығы илә ону зәнкинләшдирән новатор мүғәннидир. О, милли ифачылыг сәнәтинин бөјүк бир усталыгла Авропа-рус вокал мәктәби илә бирләшдирәрәк, јени мәзмунлу бир мәктәб јаратмышдыр. Бүлбүл халг ханәндәсиндән профессионал вокал сәнәтинин банисинәдәк бөјүк һәјат јолу кечмиш, Азәрбајчан мусиги мәдәнијјәтинин тарихиндә парлаг сәһифәләр јазмышдыр.

Бүлбүл 1897-чи ил ијунун 22-дә көзәл сәсләр јурду

Шушанын Ајагјалынлар мәһәлләсиндә бир сәнәткар әнләсиндә доғулмуш, моллахана мәктәбиндә охумушдур. О, гушлары, ханәндәләри тәглид едә-едә, Шушанын мусигичиләри илә үнсијјәт јарада-јарада тез бир вахтда парлајыб истәдадлы кими танынмышды.

1909-чу илдә Бүлбүл Шушаны тәрк едәрәк әјаләт мәркәзи Кәнчәјә көчүр. Орада икән 1920-чи илә гәдәр Азәрбајчанын бир сыра шәһәрләрини, кәндләрини кәзиб доланыр вә ифачылыг тәчрүбәсини, пешә техникасыны пиллә-пиллә артырыр. О, 1920-чи илдә Бақыја кәлиб «Әсли вә Кәрәм» операсында Кәрәм образынын ифачысы олур. Бу һадисә Бүлбүлүн илк гәләбәләриндән сајылыр. 1921-чи илдә о, Бақыда консерваторијаја дахил олур. Мусиги тәһсили онун кәләчәкдә мәшһур бир мүғәнни кими јетишмәсинә әһәмијјәтли тәсир көстәрир. 1924-чү илдә Бүлбүл јәј тәтилини Италијада кечирир. Италија вокал мәктәбинин наилијјәтләри илә јахындан таныш олмаг арзусу Бүлбүлү раһат бурахмыр. 1927-чи илдә о, консерваторијаны мүвәфғәијјәтлә битириб, Италијаја езам едилир вә Милан шәһәриндә 4 ил инадла тәһсил алыр. Бурада Тосканинин чыхышыны динләјир, Шалјапинә дәфәләрлә гулаг асыр. Италија мәктәби Бүлбүлә гол-ганад верир, онун сәнәт јолларына ишыг сачыр. Орадан гајыдаркән алдығы биликләри, топладығы тәчрүбәни, мәнимсәдији методлары бир систем һалына салараг, јенидән халгын истифадәсинә верир. Алдығы тәһсил вә јашадығы дөвр Бүлбүлү сәнәтдә јени чығырлар ачмаға, мусигидә кәшфләр етмәјә, јарадычы тәшәббүсләрә гошулмаға руһландырыр. Бүлбүл милли мусигимизи дәриндән билән алим, вокал сәнәти үзрә әвәзсиз мүәллим, јахшы тәшкилатчы вә ичтимаи хадим кими танынмышды. Онун көзәл сәси кими зәриф, бамәзә сөһбәтләри дә унутулмаздыр. Онлардан бир нечәсини охучуларын нәзәринә чатдырырыг.

кәнчәдә

Кәнчәнин Сәрдар бағында Бүлбүлүн издиһамлы концерти олур. Бүтүн билетләр һамысы сатылыб гуртарыр. Бир нәфәр кәнчәли бөјүк зәһмәтдән сонра ики билет алыб нишанлысынын јанына кәлир ки, ону да концертә апарсын. Нишанлы гыз кефсиз олдуғуну бәһанә кәтириб